

การรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น

Perception of Sexual Identity among Early Male Adolescents

ชมภู	บุญไทย	พย.ม.*	Chompoo	Boonthai	M.N.S.*
ภัทรภรณ์	ทุ่งปันคำ	พย.ด.**	Patraporn	Tungpunkom	Ph.D.**
วารุณี	ฟองแก้ว	พย.ด.***	Warunee	Fongkaew	Ph.D.***

บทคัดย่อ

วัยรุ่นชายตอนต้นเป็นวัยแห่งการเริ่มต้นพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศ เพื่อค้นหาตนเองที่แท้จริงของตนเองก่อนก้าวสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ การศึกษาเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นเด็กวัยรุ่นชายที่มีอายุ 10 – 14 ปี โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง และสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่หรือการบอกต่อ จำนวน 28 ราย ทำการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2553 ถึง กรกฎาคม 2554 โดยวิธีการสนทนากลุ่มร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเด็น ประเด็นที่ 1 ลักษณะหลากหลายของความเป็นชาย ประกอบด้วย 3 หมวดย่อย ได้แก่ 1) “แมนเต็มตัว” 2) “แอ๊บแมน” และ 3) “แมนสาว” ประเด็นที่ 2 ความรู้สึกเกี่ยวกับความเป็นเพศของตนเอง ประกอบด้วย 2 หมวดย่อยคือ 1) ภูมิใจในความเป็นเพศชาย และ 2) ไม่พึงพอใจในความเป็นเพศชาย และประเด็นที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศ ประกอบด้วย 4 หมวดย่อยคือ 1) การเรียกร้องภายใน 2) การเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัว 3) การเรียนรู้จากโรงเรียนและกลุ่มเพื่อนและ 4) เรียนรู้จากสื่อ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนารูปแบบหรือโปรแกรมการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศให้กับวัยรุ่นชายตอนต้นต่อไป

คำสำคัญ: การรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศ การรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น อัตลักษณ์ทางเพศ เด็กวัยรุ่นชายตอนต้น

* อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย

* Lecturer, Faculty of Nursing Chiangrai college

** รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** Associate Professor, Faculty of Nursing Chiang Mai University

*** ศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

*** Professor Faculty, of Nursing Chiang Mai University

Abstract

Early male adolescent is a period when a male begins to develop sexual identity and to search for their own self, prior to entering adulthood. This qualitative study aims to explore the perception of sexual identity among early- male adolescents. Informants were 28 early male adolescents, aged 10 to 14 years old, studying in secondary school in the Muang district, Chiang Mai Province. Informants were recruited using purposive and snowball sampling. Data were collected between July 2010 to July 2011 by focus group discussion and in-depth interviews. Content analysis was adopted to analyze the data.

The results revealed that the perception of sexual identity among early male adolescents emerged in three themes. First, diversity of masculinity consisted of 3 subcategories, namely: 1) “Man-Tem-Tuo” (real man) 2) “Ab-Man” (act like man) and 3) “Man-Sao” (lady boy); second, the impression of their own sexual identity consisted of 2 subcategories, namely: 1) proud of being male. 2) dissatisfied with being male; and third, the factors influencing sexual perception consisted of 4 subcategories as follows: 1) internal factors, 2) child rearing in the family, 3) school and friends, and 4) media.

Results of this study provide the understanding about perception of sexual identity among early male adolescents. This findings may lead to develop programs or interventions to enhance the development sexual identity among early male adolescents in the future.

Key words: Perception of Sexual Identity, Sexual Identity, Early Male Adolescents

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยรุ่นจัดเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ เนื่องจากเป็นระยะที่สำคัญที่สุดเนื่องจาก เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553) ที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากและรวดเร็วในทุกด้านของพัฒนาการ (Santrock, 2001) รวมทั้งเป็นวัยที่พยายามค้นหาและสร้างตัวตนที่แท้จริงของตนเอง ที่เรียกว่า “อัตลักษณ์แห่งตน” (identity) และเริ่มหาทิศทางสำหรับอนาคตหรือค้นหาอัตลักษณ์เพื่อดำเนินชีวิตในวัยผู้ใหญ่ (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553) หากเด็กวัยรุ่นไม่สามารถพัฒนาตนเองหรือไม่สามารถประสบความสำเร็จในการค้นหาอัตลักษณ์แห่งตน ก็เกิดความสับสนใน

อัตลักษณ์แห่งตน (identity confusion) ซึ่งอีริกสัน (Erikson, 1968) เรียกภาวะนี้ว่า “ภาวะวิกฤติ” (critical period) ทำให้เด็กวัยรุ่นมีแนวโน้มเลียนแบบเป้าหมายในชีวิตของผู้อื่นซึ่งอาจจะเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับตนเอง เด็กวัยรุ่นที่มีอัตลักษณ์แห่งตนไม่มั่นคงมักยินยอมให้บุคคลอื่นมีอิทธิพลเหนือความคิดของตน จนอาจทำให้สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง มีการแสดงออกอย่างไม่มั่นใจ รวมทั้งรู้สึกไม่แน่ใจว่าตนเองมีความหมายหรือความสำคัญและคุณค่าอย่างไร เด็กวัยรุ่นที่เกิดภาวะเช่นนี้ จะทำให้ไม่เข้าใจในการใช้ชีวิต มีชีวิตอยู่อย่างขาดเป้าหมายและไม่มีจุดหมาย ไม่สามารถผ่านพ้นวิกฤติและเข้าสู่ผู้ใหญ่อย่างมีตัวตนอันมั่นคงได้ (Erikson, 1968)

อัตลักษณ์ทางเพศ (sexual identity) เป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์แห่งตน ซึ่งวัยรุ่นต้องพัฒนาให้ผ่านพ้นวิกฤตและเข้าสู่วัยผู้ใหญ่อย่างมีตัวตนอันมั่นคง (Erikson, 1968) โดยองค์ประกอบของอัตลักษณ์ทางเพศประกอบด้วย การมีเพศสรีระ (biological sex) อัตลักษณ์เกี่ยวกับเพศสภาพ (gender identity) บทบาททางเพศสภาพ (gender role) และวิถีทางเพศ (sexual orientation) (Ghosh & Walker, 2005) เมื่อบุคคลได้หล่อหลอมองค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว จะแสดงอัตลักษณ์ทางเพศของตนโดยมีการรับรู้หรือเห็นภาพของตนเองว่าตนเองเป็นเพศหญิงหรือชายอย่างไร (อภิญา เพื่องฟูสกุล, 2546) ซึ่งการรับรู้ความเป็นหญิง ความเป็นชายนี้ สามารถปรับเปลี่ยนไปตามการปลูกฝังในเรื่องบทบาท หน้าที่ การเลี้ยงดูในครอบครัว สิ่งแวดล้อมและบริบทของสังคมนั้น ๆ (สุวนีย์ เกียวกิ่งแก้ว, 2554)

เด็กวัยรุ่นที่มีการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศที่ไม่เหมาะสม มักขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองด้อยคุณค่า (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553) วัยรุ่นจะพยายามแสวงหาอัตลักษณ์ของตนเองจากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะจากสื่อ และจะซึมซับหรือมีพฤติกรรมเลียนแบบสื่อในทางที่ผิด โดยในกลุ่มวัยรุ่นชายพบว่า มักจะมีการซึมซับบทบาททางเพศของตน เกี่ยวกับความเป็นชายสมบูรณ์แบบ จะต้องมีการมณห์พันธุ์หลั่นแล่น เทียวกลางคืน ตีเมียหล่าสูบหรี่ เป็นต้น (วารุณี พองแก้ว นริสา วงศ์พนารักษ์ กังวาล พองแก้ว สุมาลี เลิศมัลลิกาพร, 2550) ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ง่าย ได้แก่ การติดสารเสพติด การเกิดพฤติกรรมอันธพาล การเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศหรือเกิดปัญหาทางสุขภาพจิตได้ (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553) จากการศึกษาของ วารุณี พองแก้วและคณะ (2550) ยังพบอีกว่า เด็กวัยรุ่นชาย ที่เป็นกลุ่มเพศที่สามหรือเพศพิเศษที่มีแนวโน้มในการรวมกลุ่มกันและกล้าเปิดเผยวิถีเพศของตนและเรียกร้องให้สังคมยอมรับมากยิ่งขึ้น โดยจะแสวงหาวิธีการจัดการความงามหรือวิธีการเปลี่ยนแปลงตนเองให้ได้มาซึ่งความงามตามความต้องการของตนเองหลากหลายวิธี เช่น การผ่าตัดแปลงเพศจากชายกลายเป็นหญิง การใช้ฮอร์โมนเพศหญิง เป็นต้น ซึ่งแนวโน้มในอนาคตของสถิติการ

แปลงเพศของเพศชายจะเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะเกิดผลข้างเคียงที่อันตราย เช่น อาการข้างเคียงจากการใช้ฮอร์โมนเพศหรือการผ่าตัดศัลยกรรม ที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้ (สุกมล วิชาวิกุล, 2553) นอกจากนี้ เด็กวัยรุ่นเพศที่สามมักขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองด้อยคุณค่า และพยายามแสวงหาสิ่งยึดเหนี่ยวที่ทำให้ตนเองดูดีขึ้น เช่น การพร้อมใจให้เด็กวัยรุ่นชายได้ทุกอย่างเพื่อการได้มาซึ่งความรัก (Fongkaew, 2002) ส่งผลให้เกิดปัญหาการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งจากรายงานทางสถิติของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2554 พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา การติดเชื้อรายใหม่ในกลุ่มคนอายุต่ำกว่า 21 ปี เพิ่มขึ้น กลุ่มประชากรเฉพาะที่มีความชุกต่อการติดเชื้อเอดส์สูงและไม่ลดลงคือกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายหรือชายรักเพศเดียวกัน ที่สำคัญคือพบถึงร้อยละ 33 หรือ 1 ใน 3 ของผู้ติดเชื้อรายใหม่เป็นกลุ่มชายรักเพศเดียวกัน (สภากาชาดไทย, 2555) ส่งผลให้จำนวนประชากรเพศชายลดลง และอาจส่งผลต่ออัตราการเจริญพันธุ์ของประชากรในอนาคตได้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผลของการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศที่ไม่เหมาะสม ส่งผลกระทบ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจของเด็กวัยรุ่น หากไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือแก้ไข จะส่งผลเสียต่าง ๆ ต่อความมั่นคงของประเทศตามมาได้ เมื่อพิจารณาแนวทางในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นนั้น จำเป็นต้องศึกษาการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศในเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น ซึ่งถือว่าเป็นวัยที่อัตลักษณ์ทางเพศจะถูกวางรากฐานอย่างมั่นคงและจะแสดงออกอย่างชัดเจนในช่วงเด็กวัยรุ่นตอนปลาย (Erikson, 1968) ทั้งนี้จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาได้มีการศึกษาการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของวัยรุ่นในภาพรวมทั้งวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง แต่มิได้ศึกษาลงรายละเอียดเฉพาะเจาะจงกลุ่มวัยรุ่นชายตอนต้น ทำให้ข้อมูลที่ได้ยังไม่สามารถนำมาอธิบายบริบทของ การรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของวัยรุ่นชายตอนต้นได้อย่างลึกซึ้งและชัดเจนเพียงพอ ดังนั้นจึงต้องทำการศึกษาคำถามเข้าใจอัตลักษณ์ทางเพศตามมุมมองของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้นเอง โดยใช้กระบวนการ

วิจัยเชิงคุณภาพที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศที่ครอบคลุมในเรื่องของการรับรู้เพศสรีระ (biological sex) ที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด การรับรู้อัตลักษณ์เกี่ยวกับเพศสภาพ (gender identity) การแสดงบทบาททางเพศสภาพ (gender role) โดยกระทำพฤติกรรมที่แสดงออกให้ผู้อื่นได้เห็น ซึ่งได้แก่ อากัปกริยา ท่าทาง คำพูด การแต่งกายเหมาะสมกับเพศของตนเอง และวิถีทางเพศ (sexual orientation) ที่เด็กวัยรุ่นชายตอนต้นสามารถบอกได้ว่าตนมีความชื่นชอบทางเพศหรือมีความต้องการทางเพศกับเพศใด (Ghosh & Walker, 2005) ที่สอดคล้องกับความคิด ความเชื่อ ทศนคติและค่านิยมของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบโปรแกรมในการส่งเสริมอัตลักษณ์ทางเพศของวัยรุ่นชายตอนต้นได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เด็กวัยรุ่นมีความชัดเจนและสามารถสร้างตัวตนของตนเองได้อย่างเข้มแข็งสามารถก้าวผ่านช่วงวัยรุ่นได้อย่างสมบูรณ์ ลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และส่งเสริมให้วัยรุ่นชายเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น

คำถามที่ใช้ในการวิจัย

การรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้นเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

เด็กวัยรุ่นชายตอนต้นกำลังอยู่ในวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากและรวดเร็วในทุกด้านของพัฒนาการ ทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางสังคม รวมทั้งการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศ โดยอัตลักษณ์ทางเพศ คือ ลักษณะหรือคุณคุณสมบัติที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง ที่มีความรู้สึกนึกคิดและความรู้สึกภายในจิตใจของตนเอง ว่าตนเองเป็นเพศใด โดยผ่านการขัดเกลาทางสังคมหรือตามสภาพแวดล้อมเป็นตัวกำหนด เช่น สถานะ

ทางสังคม ค่านิยมทางสังคม ประเพณีวัฒนธรรม เป็นตัวกำหนดให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาให้บุคคลอื่นรับรู้ว่าเป็นเพศใด ซึ่งเมื่อวัยรุ่นมีการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศในเชิงบวกจะมีความรู้สึกยอมรับตนเอง และมีพัฒนาการขั้นต่อไปอย่างมั่นคง แต่ในทางตรงข้าม หากเด็กวัยรุ่นตอนต้นมีการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศที่ไม่ราบรื่น โดยอาจเป็นลักษณะที่แตกต่างหรือเบี่ยงเบนไปจากคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมในสังคมที่ตนเองอยู่ อาจส่งผลให้เกิดความวิตกกังวล มีปัญหาความไม่มั่นคงของตนเอง เกิดความคับข้องใจและไม่พึงพอใจในเพศของตนเอง ส่งผลให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีปัญหาด้านบุคลิกภาพได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) รวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) ร่วมกับการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เพื่ออธิบายถึงการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น ประชากร คือ เด็กวัยรุ่นชายตอนต้นที่กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2553 ถึงกรกฎาคม 2554 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผ่านการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่หรือการบอกต่อ (snowball technique sampling) จำนวน 28 ราย ตามคุณสมบัติ ดังนี้ 1) เป็นวัยรุ่นชายตอนต้นที่มีอายุ 10 – 14 ปี 2) เป็นบุคคลที่มีการแสดงออกเป็นเพศชายหรือเป็นกะเทยที่มีลักษณะการแสดงบทบาทที่ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับผู้หญิง เช่น มีท่าทาง การพูด การแต่งกาย เป็นต้น 3) สามารถฟังและพูดภาษาไทยได้ 4) ได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง 5) ยินยอมและให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ผู้วิจัย ที่ผ่านการเรียนกระบวนวิชา พย.ร.ก. 562710 วิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการวิจัยทางการพยาบาลและการประยุกต์ จำนวน 3 หน่วยกิต และได้ผ่านการฝึกฝนการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มภายใต้คำแนะนำของ

ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแล้ว 2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล เครื่องบันทึกเสียงและอุปกรณ์การบันทึก แนวคำถามการสนทนากลุ่มและแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น โดยสร้างแนวคำถามจากการทบทวนวรรณกรรมเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น โดยแนวคำถามดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและด้านการศึกษาการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของวัยรุ่น และทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งแนวคำถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เช่น น้องคิดว่าตัวของน้องเป็น “เพศ” อะไร เพราะเหตุใด เป็นต้น

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ภายหลังการรับรองของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และได้ทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการและขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ประโยชน์ของการวิจัย สิทธิการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย และสิทธิในการยุติการเข้าร่วมวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องอธิบายเหตุผลใดๆ ข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ การนำข้อมูลไปอภิปรายหรือพิมพ์เผยแพร่จะกระทำในภาพรวมและเฉพาะในการเสนอเชิงวิชาการเท่านั้นโดยไม่มีการระบุชื่อหรือลักษณะส่วนบุคคลที่จะนำไปสู่การรู้จักผู้ให้ข้อมูล และทำลายข้อมูลภายหลังการได้รับการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้ลงลายมือชื่อในเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย พร้อมทั้งแจกเอกสารใบยินยอมสำหรับผู้ปกครองลงนามให้ความยินยอมให้ผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมวิจัย ทั้งนี้ผู้ปกครองสามารถตอบรับหรือปฏิเสธโดยไม่มีเงื่อนไขได้ เมื่อผู้ให้ข้อมูลลงลายมือชื่อในใบยินยอมพร้อมทั้งผู้ปกครองแสดงความเห็นชอบด้วยการลงลายมือชื่อในเอกสารใบยินยอมแล้ว ผู้วิจัยทำการนัดหมายวัน เวลา และสถานที่เพื่อใช้ในการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์โดยขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ ผู้วิจัยมีการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลตลอดกระบวนการวิจัยโดยใช้

วิธีการการตรวจสอบข้อมูลจากวิธีการเก็บข้อมูลวิจัยที่ต่างกัน (method triangulation) ด้วยการใ้การรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก (Lincoln & Guba, 1985) โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม ทั้งหมด 4 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นผู้ชายแท้ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 ราย รวมเป็น 16 ราย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกะเทย จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 ราย รวมเป็น 10 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 26 ราย โดยใช้เวลารั้งละ 60-90 นาที และรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 8 ราย ซึ่งมาจากการสนทนากลุ่ม จำนวน 6 ราย และจากการบอกต่ออีกจำนวน 2 ราย โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ 45-60 นาที ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการบันทึกเสียงตลอดการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก และหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละครั้งผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการถอดเทปบันทึกการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ ประโยคต่อประโยค และทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ด้วยวิธีการ จัดแฟ้มข้อมูล การลงรหัสข้อมูล จัดประเภทของข้อมูล พัฒนาและสร้างหมวดหมู่ เชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของหมวดหมู่ ตรวจสอบความถูกต้อง (Crabtree & Miller, 1999) โดยทุกขั้นตอนของการวิจัย ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น ที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 14 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 28 ราย เป็นเพศชาย 18 ราย เป็นกะเทย 10 ราย ซึ่งในจำนวนนี้ มีอายุ 11 ปี จำนวน 3 ราย อายุ 12 ปี จำนวน 18 ราย และ อายุ 13 ปี จำนวน 7 ราย มีผลการเรียนอยู่ในระหว่าง 2.00 - 2.50 จำนวน 5 ราย ระหว่าง 2.51 - 3.00 จำนวน 10 ราย ระหว่าง 3.01 - 3.50 จำนวน 8 ราย ระหว่าง 3.51 - 4.00 จำนวน 5 ราย สถานภาพของบิดามารดา อยู่ด้วยกัน จำนวน 24 ราย แยกกันอยู่จำนวน 2 ราย มารดาเสียชีวิตแล้ว จำนวน 1 ราย และ

บิดาเสียชีวิตแล้ว จำนวน 1 ราย รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 3 ราย อยู่ในระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 20 ราย และรายได้ ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 5 ราย ปัจจุบันผู้ให้ข้อมูลพักอาศัยอยู่ร่วมกับบิดาและมารดา จำนวน 20 ราย อยู่กับมารดา จำนวน 2 ราย อยู่กับบิดา จำนวน 1 ราย อยู่กับญาติ จำนวน 3 ราย และอยู่หอพักกับเพื่อน จำนวน 2 ราย ส่วนใหญ่ของผู้ให้ข้อมูลคิดว่าสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างดี จำนวน 19 ราย และ มีความสัมพันธ์กันดีมาก จำนวน 9 ราย

ส่วนที่ 2 การรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น

ผลการศึกษาในเรื่องการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น ตามการรับรู้ความเข้าใจ จากประสบการณ์ ของกลุ่มวัยรุ่นชายตอนต้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ลักษณะหลากหลายของความเป็นชาย

1) “แมนเต็มตัว” คือวัยรุ่นชายที่มีความรู้สึกรักเพศตรงข้าม โดยมีการแสดงออก 3 ลักษณะ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

สร้างปมเด่นดึงดูดเพศตรงข้าม

ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายกลุ่มนี้พยายามแสวงหาวิธีในการสร้างความโดดเด่นหรือความโด่งดังให้กับตนเอง เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้อื่นโดยเฉพาะเพศตรงข้าม ด้วยการแสดงความสามารถพิเศษในเรื่องกีฬาหรือการเล่นดนตรี การใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยราคาแพง และการเสริมสร้างความหล่อเหลาให้กับตัวเอง ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “ต้องโดดเด่นครับ ทำตัวให้มันดั่ง ๆ เข้าไว้ อย่างกีฬาหรือว่าดนตรี ที่สาว ๆ เขาชอบกัน เราก็จะฝึกเล่นฝึกซ้อม...อย่างช่วงนี้บาสมันดังเราก็ก็นั่น ก็น่าแข่งกับห้องอื่น เราชนะ ... ผู้หญิงก็จะชอบ” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4) “ก็ใช้มือถือ เอาแบบแพง ๆ แต่งตัวหรูๆ มียี่ห้อ ให้ดูหล่อแล้วไอโซ เดินไปทางไหนคนอื่นเห็นก็ ไอ้นี่มันรวยมันดูเด่นดูดีไปเลย...ไอ้โชว์ความรวยแค่นี้ ผู้หญิงเห็นก็ชอบแล้ว” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 5)

รวมเป็นกลุ่มหัวโจก

ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายมักจะอยู่เป็นกลุ่ม

เป็นก๊วน ก๊วน หรือแก๊งค์ มีหัวโจกชักนำกลุ่มเพื่อนในการทำกิจกรรมที่ไร้สาระไม่สร้างสรรค์ ชักชวนกันทำพฤติกรรมเสี่ยง รวมไปถึงการละเมิดสิทธิผู้อื่น เพราะเชื่อว่าผู้หญิงอาจมีทัศนคติที่มองผู้ชายที่มีพฤติกรรมเช่นนี้เป็นความเท่ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “...ติดเพื่อนไปไหนกับเพื่อนครับ ไปไหนไปด้วย...ก็ชวนกันไปเล่นเกมสครับ ไปไหนไปด้วย โดดเรียนไปเล่นเกมสครับตามไปเพื่อนกันไม่ทิ้งกัน” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 4)

เป็นสุภาพบุรุษ

ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายกลุ่มนี้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถพิเศษในด้านอื่น จึงพยายามที่จะสร้างความน่าสนใจของตนเองในด้านการเรียนและสร้างภาพความเป็นสุภาพบุรุษขึ้นมาทดแทน วัยรุ่นกลุ่มนี้มีจำนวนน้อย และส่วนใหญ่จะถูกมองว่าเปื่อยเบนทางเพศ หรือเป็นคนเห็นแก่ตัวและเป็นคนเสแสร้งแกล้งทำเป็นสุภาพบุรุษ เพื่อสร้างภาพให้ตนเองเป็นคนดี โดยหวังว่าจะได้รับความสนใจจากผู้หญิงมากขึ้น ดังตัวอย่างคำกล่าว “...อย่างเราเจียบ เราไม่ค่อยสูงส่งกับใคร สนใจเอาดีกับเรื่องเรียน ก็ถูกมองว่าเห็นแก่ตัวไม่สนใจงานส่วนรวมบ้างละ ทำไอ้ผู้หญิงบ้างละ บางทีช่วยผู้หญิงก็หาว่าเราสร้างภาพอยากช่วย เพื่อหวังจีบหญิง...” (สนทนากลุ่มที่ 2)

2) “แอ๊บแมน” คือกลุ่มวัยรุ่นชายที่ระบุว่า เป็นเกย์ หรือไบเซ็กชวล ที่มีความรู้สึกรักเพศเดียวกัน หรือรักได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง แต่ต้องปกปิดตัวตนที่แท้จริงเพราะกลัวไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคมและบุคคลในครอบครัว โดยมีลักษณะการแสดงออก 2 ลักษณะ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ใส่ใจภาพลักษณ์ภายนอก

วัยรุ่นชายกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญดูแลภาพลักษณ์ภายนอก ด้วยการเอาใจใส่รูปร่างหน้าตาการแต่งตัวที่ทันสมัย เน้นความสะอาดเรียบร้อย และการมีบุคลิกภาพที่สุภาพเรียบร้อย เนื่องจากต้องการให้ตนเองเป็นที่น่าสนใจของบุคคลอื่นทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “ผมชอบใช้น้ำหอม ทาแป้งบ้าง มันทำให้หน้าเรามันหายมัน...แม้ก็เอาครีมมามาร์ค (พอก) หน้าให้เพื่อให้มันไม่มีสิ่ว บำรุงผิวหน้าให้มันใส มัน

ก็ดูดี แบบว่าหน้ามันก็ใสขึ้น มันดูดีดูหล่อดี... หน้าเราหล่อ คนอื่นอย่างผู้หญิงก็อาจจะชอบ ผู้ชายก็ไม่แน่นอน ก็อาจจะชอบก็ได้” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1)

เป็นมิตรได้ทั้งกับผู้หญิงและผู้ชาย

วัยรุ่นชายกลุ่มนี้สามารถเข้ากลุ่มเพื่อนได้ทั้งกลุ่มผู้หญิงและกลุ่มผู้ชาย สามารถทำกิจกรรมร่วมกับทั้งเพื่อนผู้ชายและผู้หญิงได้ และพยายามตั้งใจเรียนให้มีผลการเรียนดี และเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เพื่อเรียกร้องให้คนอื่นทั้งต่างเพศและเพศเดียวกันสนใจ แต่ต้องปิดบังความรู้สึกที่แท้จริงของตนเองไว้ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “ผมเป็นไบ คนอื่นเขาไม่รู้เพราะเราไม่ได้บอกใคร...ก็พยายามเข้าไปอยู่กับกลุ่มเพื่อนผู้ชาย มีเพื่อนสนิทเป็นผู้ชาย เข้ากลุ่มผู้หญิง เข้าไปพูดคุยนั่งนิทานคนอื่นกับผู้หญิง มีเพื่อนสนิทเป็นผู้หญิงด้วย...เราก็ตอบได้ทั้งสองกลุ่ม...พยายามเรียนให้เก่ง ทำกิจกรรมที่โรงเรียนจัด...เพื่อนๆ ก็ยอมรับในตัวเรา...” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1)

3) “แมนสาว” คือวัยรุ่นชายที่มีลักษณะเป็นกะเทย มีความรู้สึกชอบเพศชายด้วยกัน แสดงกิริยาคล้ายผู้หญิง และสามารถแสดงออกได้อย่างเปิดเผย ซึ่งมีลักษณะการแสดงออก ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

กะเทยเรียบร้อย

จากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายกลุ่มนี้ เป็นกะเทยที่มีการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับผู้หญิงที่มีลักษณะเรียบร้อยอ่อนหวาน สุภาพ พุดจาไพเราะ มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเอง ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนผู้หญิง ชอบทำงานฝีมือ และมีความตั้งใจเรียน ไม่กล้าแสดงออกว่าชอบผู้ชายเนื่องจากมีความรู้สึกว่าเป็นเหมือนเพศหญิงที่จะต้องรักษานวลสงวนตัว ส่วนใหญ่จะถูกมองว่าเซย ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “ก็แต่งตัวธรรมดา เรียบร้อย ไม่ใส่เสื้อผ้ารัดรูป ไม่พูดเสียงดังคะ หนูไม่ชอบ...หนูไม่กล้ามองหน้าผู้ชายคะ โดยเฉพาะคนที่หนูชอบ ไม่รู้เป็นไฉนมีความรู้สึกที่เราเป็นผู้หญิง ผู้หญิงก็ต้องรักษานวลสงวนตัว เดี่ยวจะดูไม่งาม (ไม่ดี)” (สนทนากลุ่มที่ 3)

กะเทยกริ๊งกร๊าก

จากการศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายกลุ่มนี้ เป็น

กะเทยที่พยายามแสดงออกในแบบเก็นผู้หญิง เช่น ชอบกริ๊งกร๊ากออกหน้าออกตา กล้าสัมผัสผู้ชายได้มากกว่าผู้หญิง แต่งหน้าจัด ใช้ของใช้ฟุ่มเฟือยมีราคาแพง กล้าพูดนิทาน ต้าว่า หรือวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นโดยไม่เกรงกลัวใคร มีอารมณ์แปรปรวน กล้าทำพฤติกรรมเสี่ยง ตามการชักจูงของคนอื่น ๆ เพราะต้องการเรียกร้องความสนใจของผู้ชาย และการยอมรับของคนในสังคม ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไป “อย่างหนูกับเพื่อนก็ชอบเที่ยว รันทันที่เป็นกะเทยก็พาไปเที่ยว กินเหล้าก็กินนะ แต่เฉพาะเวลาเที่ยวกลางคืน.. แต่งตัวสวย ๆ เซ็กซี่ ๆ ออกไปล้อผู้ชายกับรุ่นพี่และเพื่อนๆ มันสนุกมีความสุขที่ผู้ชายหันมามอง...” (สนทนากลุ่มที่ 3)

กะเทยถึก / กะเทยควาย

จากการศึกษาพบว่า เป็นกะเทยที่มีรูปร่างใหญ่ หรือมีรูปร่างอ้วน แต่มีความรู้สึกหรือแสดงออกในแบบผู้หญิงเช่นเดียวกับกะเทยที่มีลักษณะอื่น ๆ มีความสามารถในการใช้แรงหรือพลังในร่างกายทำสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้หญิงหรือกะเทยลักษณะอื่น ๆ ทำไม่ได้ สามารถพูดจา ต้าว่าผู้อื่นด้วยน้ำเสียงห้าวเหมือนเพศชาย ส่วนใหญ่จะถูกมองว่า เป็นตัวตลก สร้างความน่ากลัวให้กับผู้ชาย และมีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองผู้หญิงได้ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “หนูตัวใหญ่ ก็เป็นแบบนี้ ก็ถูกมองว่าเป็นกะเทยถึก บางคนก็แซวว่าเป็นกะเทยควาย ก็ยอมรับนะ เพราะอย่างน้อยเราตัวใหญ่...หนูคิดว่าหนูสวย แต่บางคนก็มองว่าหนูเป็นตัวตลก ไม่สวยเหมือนคนอื่น...” (สนทนากลุ่มครั้งที่ 4)

2. ความรู้สึกต่อความเป็นเพศของตนเอง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้สึกต่อความเป็นเพศของตนเองใน 2 ลักษณะ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ภูมิใจในความเป็นเพศชาย โดยสามารถจำแนกเหตุผลออกเป็น 3 ประการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความได้เปรียบของสรีระและความแข็งแรงของร่างกาย

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่าเป็นเพศชายทุกคนมีความภูมิใจในความได้เปรียบของสรีระและความแข็งแรงของร่างกายกว่าเพศหญิง ทำให้

สามารถทำกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ที่ต้องใช้แรงและความอดทนได้ดีกว่าเพศอื่น ๆ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “...ภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นผู้ชายครับ... ดีใจ เพราะผู้ชายแข็งแรง มีกล้ามเนื้อ ร่างกายแข็งแรงกว่าผู้หญิง...สามารถทำอะไร ๆ ที่ผู้หญิงทำไม่ได้ อย่างยกของหนัก ๆ เราก็ทำได้แบบช่วยเหลือคนอื่นได้ ในเรื่องของการใช้แรง เป็นผู้ใช้แรงงานอะไรอย่างนี้ ก็ทำได้หมด” (สนทนากลุ่มที่ 1)

นอกจากนี้วัยรุ่นที่ระบุว่าเป็นกะเทย 1 มีความรู้สึกภูมิใจในความเป็นเพศชาย เพราะสามารถใช้สรีระร่างกายของตนเองช่วยปกป้องผู้ที่อ่อนแอกว่าได้ ดังคำกล่าว ต่อไปนี้ “...มีรูปร่างเป็นผู้ชายแบบนี้มันก็ให้ความรู้สึกดี เพราะเราสูงกว่าผู้หญิง ร่างกายส่วนอื่นก็แข็งแรงกว่า ช่วยเหลือคนอื่น ๆ ได้อย่างเต็มที่เรายกของ คนแก่ ปู่ ย่า ตา ยาย ที่เขาอ่อนแอให้ช่วยยกของ ถือกของ เราก็ใช้ร่างกายที่แข็งแรงช่วยเขาได้” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6)

การได้ทำตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่าเป็นกะเทย 1 เป็นเพศชายส่วนใหญ่ มีความภูมิใจเนื่องจากตนเองสามารถช่วยเหลือดูแลผู้ที่อ่อนแอ ปกป้องคุ้มครองคนที่ตนเองรักได้ สามารถเป็นผู้นำคนอื่นและรู้สึกดีที่ไม่ต้องการตั้งครรภ์หรือมีประจำเดือนอย่างผู้หญิง ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “ภูมิใจมากที่ได้เกิดมาเป็นผู้ชาย...ช่วยเหลือผู้หญิงได้ ช่วยคนที่เรารักอย่างพ่อแม่พี่น้องได้...ไม่ต้องเป็นประจำเดือน...” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2)

ผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่าเป็นกะเทย 3 ราย รู้สึกพึงพอใจในความเป็นเพศชาย เพราะสามารถทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ ได้ทั้งของเพศชายและเพศหญิง และรู้สึกดีที่ไม่ต้องรับการมีประจำเดือนหรือการตั้งครรภ์ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “ก็รู้สึกดีใจนะที่เป็นแบบนี้...ได้เปรียบกว่าผู้หญิงตรงที่เราไม่ต้องเป็นประจำเดือน แล้วก็บางอย่างบางอาชีพอย่างผู้หญิงทำไม่ได้เราก็สามารถทำได้...ก็อย่างงานด้านวิศวกรรม ที่ต้องไปอยู่กลางทะเล ทำงานกับพวกผู้ชายในแท่นขุดเจาะน้ำมัน ผู้หญิงไปไม่ได้นะ แต่อย่างเราไปได้...” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 8)

ความมีอิสระเป็นตัวของตัวเอง

จากผลการศึกษาพบว่า มีผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่าเป็นกะเทย 2 ราย สะท้อนว่า ตนเองสามารถทำ

ในสิ่งต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องถูกควบคุมด้วยผู้ปกครองหรือกฎระเบียบทางสังคมมากเท่าผู้หญิง สามารถทำหรือทดลองในสิ่งที่ตนเองต้องการได้ ซึ่งเชื่อว่าเป็นผลมาจากค่านิยมของคนในสังคม ที่เปิดกว้างให้ผู้ชายได้ทดลองเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าเพศอื่น ๆ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “พี่สาวผมเอาสพาย (ยี่ห้อวินซันด์หนึ่ง) มาให้ลอง ผมก็ลองขี่มันนะ เขาบอกว่าฝึกไว้ ลองกินไว้...เดี๋ยวอีกหน่อยเข้ามาหาลัย (มหาวิทยาลัย) ก็จะต้องถูกรุ่นพี่ให้กินแบบนี้แหละ ผู้ชายไม่เป็นไร กินได้ ถ้าไม่กินหรือไม่เคยรู้เลยก็ไม่ใช่ผู้ชาย” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3)

ในส่วนของผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่าเป็นกะเทย และไปเช็กขวลทุกคนนั้น รู้สึกพึงพอใจในความเป็นเพศของตนเอง จากความมีอิสระเป็นตัวของตัวเองด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “...ก็เคยออกเที่ยวกับเพื่อนนะ แมื่รู้แต่ก็ไม่โดนตำหนิออกไปเที่ยว พี่ที่เป็นพี่สาว เหมือนเค้าจะถูกเพ่งเล็งมากกว่า...แมื่คงมองว่าเราเป็นผู้ชาย ทำอะไรมันเสียหายน้อยกว่าผู้หญิง อย่างไม่เสี่ยงท้องจ้ ก็เลยไม่ค่อยทำอะไร” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 8)

2. ไม่พึงพอใจในความเป็นเพศชาย ผลการศึกษา

พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้สึกไม่พึงพอใจในความเป็นเพศชาย โดยสามารถจำแนกเหตุผลออกเป็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ไม่พึงพอใจลักษณะสรีระของตนเอง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่าเป็นเพศชาย 3 ราย ไม่พึงพอใจลักษณะสรีระและอวัยวะของตนเอง เช่น การมีพินเหิน ตัวดำ ผิวคล้ำ กล้ามเนื้อบริเวณต่างๆ และอวัยวะเพศมีขนาดเล็ก ทำให้ผู้อื่นล้อเลียน เกิดความอับอายและต้องพยายามแสวงหาวิธีแก้ไข ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้

“...เวลาไปฉี่ ผมไปกับเพื่อน มันก็แอบดู ผมก็ดูเปรียบเทียบกับกัน ของผมเล็กกว่า มันก็หัวเราะ ก็รู้สึกว่าย่ำแย่ ไม่ดีเลย...” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2)

นอกจากนี้ มีผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่าเป็นกะเทยทั้ง 3 ราย รู้สึกไม่พึงพอใจในสรีระร่างกายและอวัยวะของตนเอง ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “...อยากมีหุ่นเหมือนผู้หญิง แบบว่าเล็ก ๆ มีเอว มีนมบ้าง...ก็กินยาคุม ร่นพีแฉะนำมา กินแล้วก็รู้สึกว่ามีหน้าอก ผิว

เรามันก็เริ่มนุ่มด้วย...ก็อยากให้มันมโต ๆ เยอะ ๆ ผู้ชายจะได้สนใจ..." (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 6)

ไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวและสังคมรอบข้าง

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่า เป็นกะเทยและไปชักชวนทุกคนรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปลักษณ์ที่เป็นชายและวิถีทางเพศของตนเอง เนื่องจากไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคม ทำให้รู้สึกอึดอัดที่ต้องปิดบังตนเอง และต้องฝืนใจเสแสร้งแสดงพฤติกรรมเป็นชาย ต่อหน้าผู้ที่มีทัศนคติในด้านลบต่อตนเอง โดยเฉพาะคนในครอบครัว ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ "...รู้สึกไม่ค่อยสบายใจที่ต้องปิดบังคนอื่นที่เราเป็นแบบนี้ที่ชอบผู้ชายด้วยกันและก็ชอบผู้หญิงด้วย... ไม่อยากบอกใคร กลัวคนอื่นมองว่าผิดปกติ พ่อแม่จะเสียใจ ถ้ารู้ว่าเราเป็นแบบนี้ เพราะมันเป็นสิ่งที่ ผิดธรรมชาติ พ่อแม่จะรับไม่ได้ ก็เลยต้องปิดไม่ให้ใครรู้" (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 1)

3. ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่น สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1) การเรียกร้องภายใน

ผลการศึกษาพบว่า การเรียกร้องภายในซึ่งหมายถึง ความรู้สึก สัญชาตญาณ นิยัยความอยากรู้อยากลอง รวมทั้งระดับฮอร์โมนเพศภายในตัวของตนเองติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดนั้นมีอิทธิพลต่อการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ "ก็สัญชาตญาณเรามันบอกเราเป็นผู้ชาย เป็นผู้ชายก็ต้องรักต้องชอบผู้หญิง เราก็คงแสดงออกเป็นแบบผู้ชายทั่วไป ไม่เป็นกะเทย แบบแต่งตัวเป็นผู้หญิง คิดว่ามันเป็นสัญชาตญาณของเราเองนี่แหละมีผลต่อตัวเราเอง การดำเนินชีวิตของตัวเราเอง รู้ว่าเป็นเพศอะไร" (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2)

2) การเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัว

การได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัว

ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัว ด้วยความรักความห่วงใยเอาใจใส่ของบุคคลในครอบครัว รวมทั้งการที่ได้อยู่ใกล้

ชิดสนิทสนมและได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อ จะส่งเสริมให้ผู้ให้ข้อมูลพัฒนาบุคลิกลักษณะการแสดงออกทางของการเป็นเพศชายได้อย่างเหมาะสม ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ "ผมถือว่าพ่อเป็นฮีโร่ของผม...พ่อเป็นผู้ชายคนแรกที่รักและดูแลผมมาตลอด ไปไหนไปด้วยกันแบบว่าเห็นมาตั้งแต่เด็กครับ ไม่ว่าพ่อจะทำอะไรผมก็จะจำไว้แล้วเก็บมาใช้กับตัวเอง..." (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 3)

นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่า เป็นกะเทย กลับมองว่า การได้รับการเลี้ยงดูเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัวที่เป็นเพศหญิงหรือบุคคลที่มีลักษณะเบี่ยงเบนทางเพศมาก ร่วมกับการที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลยไม่ดูแล ไม่ได้รับคำสั่งสอนที่เหมาะสม เป็นสาเหตุของการเบี่ยงเบนทางเพศ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ "...ตอนเด็กๆเกิดมา แม่ก็ชื่อของเล่น แล้วก็แต่งตัวให้เราแบบผู้หญิง ชอบชื่อของเล่นเป็นตุ๊กตาให้...พ่อแม่ตายก็มาอยู่กับป้า ป้าก็มีลูกผู้หญิงเยอะ ที่เป็นผู้ชายก็เป็นกะเทย...พี่เขาก็สอนให้เราแต่งตัว สอนให้เราเล่นแบบที่ผู้หญิงเล่น...เพราะเหตุนี้มันมันเลยทำให้เราทำให้เราเป็นกะเทยแบบนี้..." (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 7)

การได้รับแรงเสริมและการถูกละทิ้ง

ผลการศึกษาพบว่า การได้รับคำชมเชย หรือรางวัลเมื่อผู้ให้ข้อมูลมีความประพฤติที่ดี มีการแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม จะส่งผลให้เป็นแรงผลักดันให้ประพฤติปฏิบัติตนเช่นนั้นต่อไป แต่ในทางกลับกัน หากได้รับคำชื่นชมจากการกระทำในสิ่งที่ไม่ดีไม่ถูกต้องแล้วได้รับคำชมเชยและยกย่องจากครอบครัวว่าเก่งหรือดี จะทำให้ติดเป็นนิสัยได้ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ " ผมคิดว่าตอนเด็ก ๆ เวลาเราได้รับคำชม หรือได้รับรางวัลจากการทำดี อย่างเราสุภาพเรียบร้อย เคารพผู้ใหญ่ พ่อแม่ญาติ ๆ ผมก็ขมว่าดี ๆ แล้วมันทำให้รู้สึกภูมิใจ แล้วอยากจะทำแบบนั้นมาจนติดเป็นนิสัย จนถึงทุกวันนี้ครับ" (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3)

ผลการศึกษาครั้งนี้ยังพบอีกว่า ในกลุ่มของวัยรุ่นชายที่ระบุว่าตนเองเป็นกะเทย สะท้อนความคิดว่าการได้รับรางวัลหรือคำชมเชยจากการแสดงพฤติกรรมที่ไม่ตรงกับเพศของตนเอง ทำให้ตนเองรู้สึกดีและกระทำการพฤติกรรมเหล่านั้น จนติดเป็นนิสัย แต่เมื่อได้รับการ

ลงโทษ โดยปราศจากการให้เหตุผลที่ชัดเจน ส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลแอบทำพฤติกรรมเหล่านั้นด้วยความตื่นเต้นและท้าทายจนติดเป็นนิสัย ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “ถูกด่าว่าไม่ให้ทำ ไม่ให้เป็นแบบนี้ (แต่งตัวเป็นผู้หญิง) โดนด่า...ถูกด่าเราก็ก้าว แต่ไม่รู้ว่าจะด่าเพราะอะไร พ่อก็ไม่ได้ออกแค่ด่าว่าไม่อยากให้เราเป็นกะเทย...หลังจากโดนด่าแล้วความรู้สึกมันตื่นเต้นกว่าเดิม คราวนี้แต่งตัวแล้วมันก็รู้สึกดี ก็แอบทำมาตลอด ไม่ให้พ่อรู้...” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8)

3) การเรียนรู้จากโรงเรียนและกลุ่มเพื่อน เลียนแบบอย่างจากรุ่นพี่และเพื่อน

ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนประกอบไปด้วยบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ทำให้ผู้ให้ข้อมูลได้เรียนรู้ลักษณะการแสดงออกของบุคคลในสังคมโรงเรียนทำให้กล้าที่จะเลียนแบบพฤติกรรมจากรุ่นพี่ และเพื่อนในกลุ่มของตนเอง รวมถึงความกล้าที่จะเปิดเผยตัวทางเพศที่สามด้วย ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “ก็อยู่โรงเรียน เพื่อนเราก็กะเทยก็เยอะ รุ่นพี่รุ่นน้องก็มี เขาก็เป็นกัน มันก็ไม่แปลกนะที่เราจะเป็น หรือเราจะแต่งตัวเดินบิต ๆ เป็นแบบเขาบ้าง หนูว่ามันทำให้เราปลดปล่อยตัวเอง อยากเป็นกะเทยก็ได้ในโรงเรียน ไม่ต้องอายใคร...” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 8)

เรียนรู้จากครู

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจะเรียนรู้จากสิ่งที่ครูทำการสอนในวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรของโรงเรียน และบางคนได้เลียนแบบบทบาทและลักษณะการแสดงออกทางเพศของครู เพราะรู้สึกชื่นชอบยกย่องให้ครูเป็นผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “ครูเขาเป็นแบบอย่างที่ดีของผมเลยนะ...อย่างการแต่งตัวก็เรียบร้อย ถึงแม้ครูจะแก่แต่เขาก็แต่งตัวดี อย่างครู...(ครูสอนวิชาพล)...ครูเอาเสื้อใส่ในกางเกงตลอด ผมรู้สึกว่าครูเขาเท เขาดูดี ผมก็เลยเอามั่ง... เอาเสื้อใส่ในกางเกง เดินหลังตรงเหมือนครู... เพราะรู้สึกว่ามันเทดี” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2)

4) เรียนรู้จากสื่อ

ผลการศึกษา พบว่า สื่อต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่น

ชายตอนต้น โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต เนื่องจากมีเครื่องมือที่ช่วยให้ความสะดวกในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่ายขึ้น โดยไม่ได้รับการควบคุมจากครอบครัวหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้วัยรุ่นเกิดการหมกมุ่นกับสื่อลามก หรือการเรียนรู้เรื่องเพศในทางที่ผิด ๆ ส่งผลให้ความสนใจในการเรียนลดลงด้วย ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “เดี๋ยวนี้อยากรู้อะไรมันก็ง่ายขึ้นครับ เพราะแค่มือถือ มันก็สามารถให้เราไปค้นเรื่องต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ตได้แล้วครับ อย่างคลิบโป๊ เรื่องใต้สะดือ มีหมด อยากรู้อะไรผมสามารถค้นหาให้พี่ได้หมด... ก็เอามาอวดตามดูกัน สนุกดีครับ...” (ผู้ให้ข้อมูลรายที่ 2)

ผลการศึกษายังพบว่า สื่อต่าง ๆ ส่งผลต่อการปรุงแต่งหรือปรับปรุงอัตลักษณ์ทางเพศของวัยรุ่น โดยการเลียนแบบบุคคลที่มีชื่อเสียงที่สื่อนำเสนอ โดยสื่อจะเน้นการนำเสนอลักษณะเด่นของภาพลักษณ์ที่แสดงออกแต่ละเพศและได้รับความนิยมจากเพศตรงข้าม รวมทั้งสื่อปัจจุบันได้นำเสนอภาพของความเป็นเพศที่สามมากขึ้น โดยนำเสนอให้มีความโดดเด่น และนำเสนอบ่อยครั้ง อาจทำให้เกิดความเคยชินและมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา จนเกิดการยอมรับและเลียนแบบในที่สุด ดังตัวอย่างคำกล่าว ต่อไปนี้ “...อย่างละคร (ซีลละคร) ตัวรองก็จะเป็นเพื่อนนางเอก ซึ่งเป็นกะเทยมีบทให้เล่นแล้วออกเกือบทุกฉาก ...มันทำให้หนังมันน่าดูขึ้น แม่หนูดูก็ยิ่งชอบเลย มันก็เลยทำให้หนูได้คิดว่า อย่างน้อย ๆ คนในสังคมก็เริ่มจะชินตา เริ่มจะรับได้กับการที่จะต้องอยู่ร่วมกับกะเทยหรือเพศที่สาม อย่างนี้...หนูก็ไม่กลัวที่จะเปิดเผยตัวเองละ” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า วัยรุ่นชายตอนต้นนั้น มีความหลากหลายของความเป็นเพศชาย และในวัยรุ่นชายที่มีลักษณะเป็นสุภาพบุรุษ ในสังคมกลับมีจำนวนลดน้อยลง และมักจะถูกมองว่าเป็นพวกเบี่ยงเบนทางเพศ หรือเป็นคนเห็นแก่ตัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วารุณี พองแก้วและคณะ (2550) พบว่าวัยรุ่นที่มีลักษณะเป็นสุภาพบุรุษจะถูกมองว่าไม่จริงใจ หลอกลวงและหวังเพียงเพื่อมีเพศสัมพันธ์เท่านั้น เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า

วัยรุ่นกลุ่มนี้มีความเปราะบางทางความรู้สึกของตนเอง อาจจะส่งผลให้เกิดความคับข้องใจ และผลักดันให้เกิดภาวะวิตกกังวล สับสนในการดำเนินชีวิตได้ ดังนั้นจึงควรให้ความเอาใจใส่ดูแลวัยรุ่นกลุ่มนี้ โดยการชมเชยและให้ความมั่นใจในการประพฤติปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสม ส่งเสริมการแสดงออกที่เหมาะสมของวัยรุ่นชายกลุ่มนี้ต่อไป

ในส่วนของวัยรุ่นชายที่มีลักษณะ “แอ็บแมน” และ “แมนสาว” นั้นรู้สึกไม่พึงพอใจในความเป็นเพศของตนเอง เนื่องจากการไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว และสังคมใกล้ชิด ทำให้รู้สึกอึดอัด ที่ต้องปิดบังตนเอง และต้องเสแสร้งแสดงพฤติกรรมว่าเป็นผู้ชาย ต่อหน้าผู้อื่นที่ไม่ยอมรับตน โดยเฉพาะคนในครอบครัว เพราะกลัวถูกมองว่าแปลกแยก แตกต่างจากผู้อื่นและกลัวทำให้ครอบครัวเสียชื่อเสียง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วารุณี พองแก้ว และคณะ (2550) พบว่าในส่วนของการรู้สึกในวิถีทางเพศของความเป็นเกย์หรือกะเทยที่ชอบเพศชายรู้สึกไม่พึงพอใจวิถีเพศของตนเอง บางครั้งต้องปิดบังเพราะกลัวถูกมองว่าแปลกแยกจากผู้อื่น และไม่ได้รับการยอมรับในครอบครัว ซึ่งจากการศึกษาของ วารุณี แสงกาญจนวนิช (2548) ความคาดหวังของพ่อแม่ มีอิทธิพลมาจากความคาดหวังในเรื่องเพศของสังคมทั่วไปอย่างชัดเจน โดยพ่อแม่ในครอบครัวของสาวประเภทสองยังคงรู้สึกอายที่มีลูกเป็นกะเทย เพราะทราบดีว่าสังคมไทยยังไม่ยอมรับ สิ่งนี้จะเป็นตรบาปติดตัวไปชั่วชีวิต โดยบางครั้งหลายครอบครัวพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงบุตรของตนเองให้มีพฤติกรรมและบทบาททางเพศให้ตรงกับเพศกำเนิดของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้บุตรไม่กล้าแสดงความเป็นตัวตนที่แท้จริงกับผู้ปกครอง และทำให้บางรายหนีออกจากบ้าน เป็นต้น (สิทธิพันธ์ บุญญาภิสมภาร, 2552) ดังนั้น บุคคลในสังคม โดยเฉพาะบุคคลในครอบครัว ต้องให้ความยอมรับและเข้าใจ ในตัวตนของวัยรุ่นกลุ่มนี้ เพื่อเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่วัยรุ่น ก้าวสู่ชีวิตที่มั่นคงในวัยผู้ใหญ่ต่อไปได้

จากการศึกษาครั้งนี้จะพบความหลากหลายของความหลากหลายของความเป็นชาย ซึ่งเป็นข้อค้นพบตั้งแต่วัยรุ่นตอนต้น ซึ่งแม้ว่าปัจจุบัน ความหลากหลายทางเพศนี้จะได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคม แต่

ความยอมรับของคนในสังคมไทยนั้นยังปราศจากความเข้าใจในตัวตนทางเพศ (สิทธิพันธ์ บุญญาภิสมภาร, 2552) ดังนั้นทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นวัยรุ่น ครู โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนควรได้รับความรู้และความเข้าใจในประเด็นความหลากหลายของความเป็นเพศชาย เพื่อที่จะเข้าใจและยอมรับการแสดงออก หรือตัวตนของวัยรุ่นชายตอนต้น เพื่อส่งเสริมให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มั่นคงต่อไป

การเรียนรู้จากสื่อ ถือปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศ เพราะวัยรุ่นชายส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและปราศจากการควบคุมการใช้สื่อ และสามารถเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ทุกเวลา เพราะมีอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับเชื่อมต่อข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวกสบาย ทำให้วัยรุ่นเกิดพฤติกรรมเลียนแบบสื่อต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศที่เหมาะสม ควรเริ่มต้นจากครอบครัว เป็นผู้กำหนดการเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ภายในบ้านหรือครอบครัว และในส่วนของรัฐบาลควรมีมาตรการที่ชัดเจนในการควบคุมกำกับสื่อ โดยเฉพาะสื่อลามก หรือสื่อที่มีเนื้อหาอวัยวะกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ และรายการส่วนใหญ่มักเน้นความบันเทิง สนุกสนาน ขาดการปลูกฝังแบบอย่างที่ดี (วารุณี พองแก้ว, และคณะ 2550)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนและครูผู้สอนควรจัดให้มีการสอนเพศศึกษาครบด้าน รวมทั้งในเรื่องของความหลากหลายทางเพศในสังคม ให้สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียนทุกชั้น โดยเนื้อหาต้องสอดแทรกการเรียนรู้ด้านพัฒนาการทางกาย อารมณ์ สังคม อัตลักษณ์ทางเพศ และอนามัยเจริญพันธุ์ โดยครูผู้สอนจะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการสอนสุขศึกษาอย่างรอบด้านมาก่อน
2. ผู้ผลิตสื่อควรผลิตสื่อออกมาอย่างสร้างสรรค์ และคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม จึงจะสามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้นให้มีความเหมาะสมต่อไป
3. สามารถนำผลวิจัยที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบหรือโปรแกรมการส่งเสริม

อัตลักษณ์ทางเพศที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการ
ของเด็กวัยรุ่นชายตอนต้น

วัยรุ่นชายตอนต้น โดยเฉพาะในส่วนของกลุ่มของเพศ
ชายรักเพศเดียวกันที่ต้องเสแสร้งเป็นเพศชาย เพื่อให้
เข้าใจประสบการณ์ มุมมองเชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้
อัตลักษณ์ทางเพศของวัยรุ่นกลุ่มนี้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาการรับรู้อัตลักษณ์ทางเพศในเด็ก

เอกสารอ้างอิง

- วารุณี พองแก้ว นริสา วงศ์พนารักษ์ กังวาล พองแก้ว สุมาลี เลิศมัลลิกาฬ. (2550). การศึกษาอัตลักษณ์ทางเพศของ
เด็กวัยรุ่น. *วารสารสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ*. 39(1), 47-77.
- วารุณี แสงกาญจน์วนิช (2548). *ตัดทิ้งชีวิตจริงของสาวประเภทสอง*. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทสร้างสรรค์บุ๊คส์ จำกัด.
ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2553). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 วัยรุ่น – วัยสูงอายุ*. (พิมพ์ครั้งที่ 9).
กรุงเทพฯ ฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สภากาชาดไทย. (2555). *สรุปประเด็นสำคัญในการเสวนาเอดส์ ครั้งที่ 1-4*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก Retrieved
December 5, 2012, from <http://www.redcross.or.th/node/15421>. (5 ธันวาคม, 2555)
- สิทธิพันธ์ บุญญาภิสมภาร. (2552). *แม่รับได้ : การยอมรับของครอบครัวที่มีลูกเป็นบุคคลที่มีความหลากหลาย
ทางเพศ*. ใน สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. *รายงานการประชุมประจำปี เพศวิถีศึกษาในสังคมไทย ครั้งที่ 1*.
กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์เจริญดีการพิมพ์.
- สุกมล วิภาวีพลกุล.(2553) *เกย์ กระเทย ประเทือง*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก [http://www.clinicrak.com/ messages/
viewmessage.php?id=1313&maintype=บทความ](http://www.clinicrak.com/messages/viewmessage.php?id=1313&maintype=บทความ) (10 เมษายน, 2553)
- สุนีย์ เกียวกิ่งแก้ว. (2554). *การพยาบาลจิตเวช*. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). *สถิติประชากรและเคหะที่รื้อร้าวอาณาจักร*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก [http://service.
nso.go.th/nso/thailand/dataFile/01/J01W/J01W/th/0.htm](http://service.nso.go.th/nso/thailand/dataFile/01/J01W/J01W/th/0.htm) (21 เมษายน, 2556)
- อภิญญา เฟื่องฟูสกุล. (2546). *อัตลักษณ์ (identity):การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด*. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- Crabtree, B. F., & Miller, W. L. (1999). *Doing qualitative research* (2nd ed.) Newburg Park: SAGE.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity youth and crisis*. New York: W.W. Norton & Company, Inc.
- Fongkaew, W., et al. (2002). *Youth peer leader network for sexual and reproductive health education: Youth and adult partnerships*. Youth Family and Community Development Project, Faculty of Nursing, Chiang Mai University
- Ghosh, S., & Walker, L. (2005). *Sexuality: Gender identity*. Retrieved May 3, 2010, [http://www.
emedicine.com/ped/topic2789.htm](http://www.emedicine.com/ped/topic2789.htm).
- Lincoln, V.S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Berver Hills: SAGE.
- Santrock, J. W. (2001). *Adolescence*. (8th ed.). Boston: McGraw-Hill Higher Education.